

ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਭਾਰਗਵ ਆਦਿ ਬਨਾਮ. ਚੀਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ ਆਦਿ। (ਦੁਆ, ਜੇ.)

ਸਿਵਲ ਮਿਸਲੇਨੀਅਸ

ਆਰ ਪੀ ਖੋਸਲਾ ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ, ਜ.ਜ. ਸਾਹਮਣੇ

ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਭਾਰਗਵ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਚੀਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦੇਹ।

1958 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 112-ਡੀ.

25 ਅਪ੍ਰੈਲ 1966

ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਤ (ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ) ਐਕਟ (1941 ਦਾ VI)-ਧਾਰਾ 6 ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ 40 -- ਡੀ ਨੇਚਰਡ ਸਪਿਰਟ ਕੀ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਹੈ।

ਵਾਚਿਆ ਕਿ, ਉਹ, - ਡੀ ਨੇਚਰਡ ਸਪਿਰਟ ਜਿਸ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਆਬਕਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਠੇਕਾ ਫੀਸਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਵਿੱਤ (ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ) ਐਕਟ 1941 ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਲੀਕੀ ਗਈ ਛੋਟ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 40 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਲੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ (ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1) ਦਾ 24 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਦਾ ਹੁਕਮ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 (ਮਿਤੀ 16 ਜੁਲਾਈ, 1955) ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 22,555/-/3 'ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ- ਡੀ ਨੇਚਰਡ ਸਪਿਰਟ ' ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਡਿਊਟੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਵਸੂਲਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਫੀਸ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ ਵਸੂਲਿਆ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਿ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਰ ਢੁਕਵਾਂ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਮੁਨਾਸਿਬ ਲੱਗੇ।

ਐਨ.ਐਸ. ਬਿੰਦਰਾ, ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ

ਐਸ.ਐਨ. ਸੰਕਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਐਨ. ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ ਰਾਓ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ।

ਨਿਰਣਾ

ਦੁਆ ਜੇ- 1958 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 112-D, ਅਤੇ 1958 ਦਾ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਸੰਦਰਭ ਨੰ. 2-D ਉਸੇ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੱਗੇ, ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੁੱਖ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ 1958 ਦੇ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ. ਨੰਬਰ 112-ਡੀ ਵਿੱਚ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

526

ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

(1967)

1

ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1, ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਭਾਰਗਵ, ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਬੰਗਾਲ ਫਾਇਨਾਂਸ (ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ) ਐਕਟ 1941 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਇੱਥੇ- ਦਿੱਲੀ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ)। ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਰਡ ਨੰ. 3, ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਡੀਲਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹਨੀ ਸਟੋਰਜ਼, ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਡੀ- ਨੇਚਰਡ ਸਪਿਰਟ, ਸ਼ਹਿਦ ਅਤੇ ਅਮੋਨੀਆ ਆਦਿ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 2, ਸ਼੍ਰੀ ਫਤਿਹ ਚੰਦ ਵਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦਰ ਫਾਰਮੇਸੀ, ਤੀਸ ਹਜ਼ਾਰੀ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਥੋਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੇਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਕਾਰਿਤ ਸਪਿਰਟ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ v, ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ। ਦੇਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1914 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਇਸੈਂਸ ਧਾਰਕ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ), ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 25 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ. 2 ਰੁ. 100 ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ. 2 ਯੂ.ਪੀ. ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਡਿਸਟਿਲਰੀਆਂ ਤੋਂ ਥੋਕ ਡੀਨੇਚਰਡ ਸਪਿਰਿਟ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਸਮੇਤ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਡੀਨੇਚਰਡ ਸਪਿਰਿਟ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਦਾ ਹੈ। ਡਿਸਟਿਲਰੀਆਂ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਸਪਿਰਿਟ ਦੀ ਥੋਕ ਖਰੀਦ ਕੀਮਤ ਲਗਭਗ ਰੁਪਏ 1-1-0 ਪ੍ਰਤੀ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਗੈਲਨ ਹੈ। 3 ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਆਬਕਾਰੀ ਪਰਮਿਟ ਫੀਸ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਗੈਲਨ ਹੈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਿੱਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਨਿਯਮ 5.25-ਏ (2) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੀਫ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ (ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ

ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਦਿੱਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪਰਮਿਟ ਅਤੇ ਪਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 7.2.D ਦੇ ਅਧੀਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ. 1 ਨੂੰ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਸਪਿਰਟ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ. 2 ਦੁਆਰਾ 4-5-0 ਪ੍ਰਤੀ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਗੈਲਨ ਰੁਪਏ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ. 1 ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਵਾਰਡ ਨੰ. 3, ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ 1954-55 ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਟਰਨਓਵਰ ਦੀ ਤਿਮਾਹੀ ਰਿਟਰਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਰੀ ਸਪਿਰਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਰੁਪਏ 22,555-0-3 ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਵਿਅਕਤ ਸਪਿਰਟ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਪਰ 16 ਜੁਲਾਈ, 1955 ਨੂੰ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਵਾਰਡ ਨੰ. 3, ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਦੁਆਰਾ 24 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 17 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1957 ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੀਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਤਰਜੀਹੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੋਧ ਨੂੰ ਵੀ 24 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੀਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਤਹਿਤ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫ਼ੀਸ ਰੁ. 3 ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਗੈਲਨ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਡਿਊਟੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਦੀ ਕਹੀ ਗਈ ਵਿਕਾਰੀ ਸਪਿਰਟ

527

ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਭਾਰਗਵ ਆਦਿ। ਬਨਾਮ ਚੀਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ ਆਦਿ। (ਦੁਆ, ਜੇ.)

ਸਪਿਰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਐਕਟ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ II ਦੀ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 40 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਕਰੀ-ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਛੋਟ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਛੋਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 10 ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ 3 ਰੁਪਏ ਦਾ ਚਾਰਜ ਪ੍ਰਤੀ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਗੈਲਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਇੱਕ ਡਿਊਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 25 ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਅਤੇ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਸੂਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 100 ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ। ਅਖੌਤੀ "ਪਰਮਿਟ ਫੀਸ" ਜਾਂ "ਵੇਂਡ ਫੀਸ" ਦਾ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। 3 ਰੁਪਏ ਦਾ ਚਾਰਜ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਤੀ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਗੈਲਨ ਡੀ ਨੇਚਰਡ ਸਪਿਰਟ 'ਤੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ "ਕਰ" ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਂ ਆਗਿਆਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

“ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੀਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ 24 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਦੇ ਹੁਕਮ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3, ਮਿਤੀ 16 ਜੁਲਾਈ, 1955 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 22.555-0-3 ਰੁਪਏ ਦੇ 'ਡੀਨੇਚਰਡ ਸਪਿਰਿਟ' ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਡਿਊਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸੇਲਜ਼-ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਲਗਾਈ ਗਈ ਫੀਸ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ ਵਸੂਲਿਆ ਸੇਲਜ਼-ਟੈਕਸ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।”

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਸ੍ਰੀ ਐੱਮ.ਪੀ. ਭਾਰਗਵ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚੀਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਲੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 2 ਸਿਰਫ਼ ਥੋਕ ਵਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਸਪਿਰਿਟ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਡੀਨੇਚਰਡ ਸਪਿਰਿਟ' ਵੇਚਦਾ ਹੈ। 3 ਰੁਪਏ ਦਾ ਚਾਰਜ ਚੀਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਗੈਲਨ ਵਸੂਲੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਠੇਕਾ ਫੀਸ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਆਇ v ਅਧੀਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਡੀਨੇਚਰਡ ਸਪਿਰਿਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਲਕੋਹਲ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਦੀ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 51 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਫੀਸ ਦਾ ਚਾਰਜ ਚਾਲੂ ਹੈ ਡੀ ਨੇਚਰਡ ਸਪਿਰਿਟ, ਇਸ ਲਈ, ਦੇ ਲੇਵੀ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਛੇਟ ਨਹੀਂ ਹੈ

528

ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

(1967) 1

ਦਿੱਲੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਗਈ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ ਨੰ. 40 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਲਈ। ਦਿੱਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪਰਮਿਟ ਅਤੇ ਪਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਲ ਕਿਵੇਂ ਹਨ।

ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰੁਪਏ 3 ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਚੀਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਲੇਵੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 3 ਪ੍ਰਤੀ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਗੈਲਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ, 3 ਪ੍ਰਤੀ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਗੈਲਨ ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਇੱਕ ਕਰਤੱਵ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਦਿੱਲੀ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੀ ਨੇਚਰਡ ਸਪਿਰਟ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਪੜ੍ਹਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ:-

"6. ਟੈਕਸ-ਮੁਕਤ ਵਸਤੂਆਂ, (1) ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ।

(2) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੀ ਪਿਛਲੀ ਸੂਚਨਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੇਧ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਨੂੰ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਦੂਸਰੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ. ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 40 ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ:-

"ਸਾਰੇ ਸਮਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1914, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ ਜਾਂ ਅਫ਼ੀਮ ਐਕਟ, 1878 ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਈਟਮ 19 ਜੁਲਾਈ, 1952 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1958 ਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਬਿੰਦਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੁਪਏ 3 ਪ੍ਰਤੀ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਗੈਲਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਵਿਕਾਰਿਤ ਸਪਿਰਟ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਛੋਟ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ, ਮੈਂ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 31 ਅਤੇ 34 ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ 31 ਅਧਿਆਇ V ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ "ਡਿਊਟੀਆਂ ਅਤੇ ਫੀਸਾਂ" ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ

529

ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਭਾਰਗਵ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਚੀਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ ਆਦਿ। (ਦੁਆ, ਜੇ.)

ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਅਧਿਆਇ VI ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ "ਲਾਈਸੈਂਸ, ਪਰਮਿਟ ਅਤੇ ਪਾਸ" ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 31 ਐਕਸਾਈਜ਼ਯੋਗ ਲੇਖਾਂ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"31. ਇੱਕ ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਜਾਂ ਕਾਊਂਟਰਵੇਲਿੰਗ ਡਿਊਟੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੀ ਦਰ ਜਾਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ਯੋਗ ਵਸਤੂ 'ਤੇ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਲਈ, ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(a) ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯਾਤ, ਨਿਰਯਾਤ ਜਾਂ ਆਵਾਜਾਈ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਅਧੀਨ ਨਿਰਮਿਤ ਜਾਂ ਕਾਸ਼ਤ; ਜਾਂ

(c) ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਿਤ, ਜਾਂ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਜਾਂ ਬਰੂਅਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਿਤ: ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

(i) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਇੰਨੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਟੈਰਿਫ ਐਕਟ, 1894, ਜਾਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ, 1878 ਦੇ ਅਧੀਨ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਆਯਾਤ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ;

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ-ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ਯੋਗ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਖਪਤ ਲਈ ਹਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਲੇਖ ਦੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।"

ਧਾਰਾ 34 ਨਿਯਮਾਂ, ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਮਿਆਦ ਦੇ ਫਾਰਮ ਲਈ ਫੀਸਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ, ਪਰਮਿਟਾਂ ਅਤੇ ਪਾਸਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"34. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹਰ ਲਾਇਸੈਂਸ, ਪਰਮਿਟ ਜਾਂ ਪਾਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ-

(a) ਅਜਿਹੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ;

(ਬੀ) ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ;

(c) ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵੇਰਵੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ;

(d) ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ, ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਥਾਰਟੀ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ।"

ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਬਹਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਬਾਰ 'ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੋਚਕ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 3 ਰੁਪਏ ਦੀ ਫੀਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੇਵੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਿੰਦਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ, ਤਾਂ ਲੇਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਿੰਦਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰੁਪਏ ਦਾ ਲੇਵੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। 3 ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਡਿਊਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਿੰਦਰਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲੇਵੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਲੇਵੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਤੱਥ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਡਿਊਟੀ। ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਵੀ, ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਡੇਟਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ।

ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 25 ਅਭਿਆਸ, ਮਿਤੀ 3 ਜਨਵਰੀ, 1939 ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਿੱਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪਰਮਿਟ ਅਤੇ ਪਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 7 (2) (ਡੀ), ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਸੰਬਰ, 1955 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ, ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

"ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਡੀ ਨੋਚਰਡ ਸਪਿਰਟ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਰਮਿਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, 3 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਗੈਲਨ ਜਾਂ 6 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਦਰਜਨ ਕੁਆਰਟ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਫੀਸ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ: ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਡੀ ਨੋਚਰਡ ਸਪਿਰਟ ਆਯਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਫੀਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਆਯਾਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਾਰਿਤ ਆਤਮਾ ਲਈ ਕਿਸੇ ਪਰਮਿਟ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਦਿੱਲੀ ਆਬਕਾਰੀ

ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵੱਧ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇ ਪ੍ਰਚੁਨ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1939 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।"

531

ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਭਾਰਗਵ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਚੀਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ ਆਦਿ। (ਦੁਆ, ਜੇ.)

ਨਿਯਮ 5.25-ਏ (1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

ਫੀਸ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਫੀਸ-

5.25-A (1) ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਫੀਸ 'ਤੇ ਵਿਕ੍ਰੇਤਾ ਲਈ ਫਾਰਮ L-17 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ.ਡੀ. ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਫੀਸਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

(i) ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸੌ ਗੈਲਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਇੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਈ 25 ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ।

(ii) ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸੌ ਗੈਲਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਇੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਈ 100 ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ।

(2) (i) ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਕੇਲਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗਾ:-

(a) ਤਿੰਨ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਗੈਲਨ ਜਾਂ

(ਬੀ) ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਛੇ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਦਰਜਨ ਕਵਾਟਰ ਬੋਤਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਫੀਸ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪਰਮਿਟ ਅਤੇ ਪਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਫਾਰਮ L-32 ਵਿੱਚ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਫੀਸ ਵਸੂਲੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਹ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1939 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹ ਬਹੁਤ ਮੰਦਭਾਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਕੋਲ ਵੀ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਪੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ, ਉਸ ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ

ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਦੇ ਨਿਯਮ ਸਹੀ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(5) ਵਿੱਚ "ਡੀਨੋਚਰਡ" ਦਾ ਮਤਲਬ "ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।" "ਐਕਸਾਈਜ਼ਬਲ ਆਰਟੀਕਲ", -ਵੀਡ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 (6) ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ:-

(a) ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਕੋਈ ਅਲਕੋਹਲ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਾਬ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਕੋਈ ਨਸ਼ੀਲੀ ਦਵਾਈ।

"ਨਸ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਦਵਾਈ" ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3(13) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3 (6-ਬੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ 'ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ' ਅਤੇ 'ਕਾਊਂਟਰਵੇਲਿੰਗ ਡਿਊਟੀ' ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀ ॥ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 51 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਐਂਟਰੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"51. ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਿਤ ਜਾਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਸਤਾਂ 'ਤੇ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਅਤੇ ਕਾਊਂਟਰਵੇਲਿੰਗ ਡਿਊਟੀਆਂ

532

ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

(1967) 1

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਨਿਰਮਿਤ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਸਮਾਨ 'ਤੇ ਸਮਾਨ ਜਾਂ ਘੱਟ ਦਰਾਂ;

(a) ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਅਲਕੋਹਲ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਾਬ;

(b) (ਬੀ) ਅਫੀਮ, ਭਾਰਤੀ ਭੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ;

ਪਰ ਇਸ ਐਂਟਰੀ ਦੇ ਉਪ-ਪੈਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਲਕੋਹਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਦਾਰਥ ਵਾਲੀ ਚਿਕਿਤਸਕ ਅਤੇ ਟਾਇਲਟ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।"

"ਸ਼ਰਾਬ" ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (4) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਨਸ਼ੀਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਲਕੋਹਲ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਇਸ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਤਰਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ; ਕੋਈ ਵੀ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸ਼ਰਾਬ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ, 3 ਰੁਪਏ ਦਾ ਠੇਕਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਹੈ: ਕੀ ਵਿਅਰਥ ਸਪਿਰਟ ਉਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਅਫੀਮ ਐਕਟ ਅਧੀਨ? ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਫੀਮ ਐਕਟ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਲੇਵੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਣਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੱਕੀ ਆਤਮਾ. ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ 3 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਰਾਜ ਲਈ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਫੀਸ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਿੰਦਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਮੱਗਰੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਫੀਸ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਟਾਊਨ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਅਮਰਾਵਤੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਵਾਸੂਦੇਓ ਚਿਮੇਟੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਪਾਸਿੰਗ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ. ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਲਈ ਕਿ 3 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹਿੰਦੂ ਰਿਲੀਜੀਅਸ ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਲਕਸ਼ਮਿੰਦਰਾ ਤੀਰਥ ਸਵਾਮੀਰ (2) ਨੂੰ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

(1) (1964) 6 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 947

(2) (1954) 5 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1005

533

ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਭਾਰਗਵ ਆਦਿ। ਬਨਾਮ ਚੀਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ ਆਦਿ। (ਦੁਆ, ਜੇ.)

ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫੀਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਹਿਲੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੈਸੇ ਦੀ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਸੂਲੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ "ਫੀਸ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਲਈ। ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚਾਰਜ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਫੀਸ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਫੀਸ ਦੀ ਰਕਮ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਪਹੁਦਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਫੀਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਵਿੱਚ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਬੋਝ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਫੀਸ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲਾਭ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੂਖਮਤਾ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਯੰਤਰਾਂ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਰਥ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਬਾਰੇ ਕਿਆਸਅਰਾਈਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਟੀਕ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ "ਡਿਊਟੀ" ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਅਰਥ ਸਪਿਰਟ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਡਿਊਟੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਧਾਰਾ 3 (ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ) 6-ਬੀ), ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ। ਤਹਿਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਆਈਟਮ ਨੰ. 51 ਏ ਸੂਚੀ 11 ਅਲਕੋਹਲ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਡੀ ਨੇਚਰਡ ਸਪਿਰਟ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ 3 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਕੋਈ ਕਰਤੱਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਲੇਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ.. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਲੇਵੀ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਹਤ ਲਈ ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਸ੍ਰੀ ਬਿੰਦਰਾ, ਜਦੋਂ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 3 ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੇਵੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗੱਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਵਿਰੁੱਧ ਚੁਣੌਤੀ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ। ਪਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੋਣ 'ਤੇ ਡੀ ਨੇਚਰਡ ਸਪਿਰਟ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਣਾ, ਇਸਦੀ ਰੰਗੀਨ ਲੇਵੀ-ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੋਕ ਦੇ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦਿੱਲੀ ਐਕਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮੁੱਖ-ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਇਕੋ-ਇਕ ਮਕਸਦ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਤਾਮੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਐਕਟ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 40 ਜਦੋਂ ਉਹ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਡਿਊਟੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਿੰਦਰਾ ਸਾਨੂੰ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੀ ਨੇਚਰਡ ਸਪਿਰਟ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇਗੀ ਕਿ 3 ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਮੈਨੂੰ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਅਟੱਲ ਵੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਨਾ ਤਾਂ ਪੁਖਤਾ ਅੰਕੜੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਠੋਸ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਹੈ ਕਿ 3 ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸਲਾਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਲੇਵੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਉਚਿਤਤਾ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਉਠਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਸਮਾਪਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਵਾਂਗਾ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਨ ਵਾਲੇ ਇਸ ਗਣਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤੋਂ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਯੋਗ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੇ ਇਕਾਂਤ ਕੋਠੇ ਵਿੱਚ ਲੁਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਵਕੀਲ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਨਾਗਰਿਕ ਸਾਡੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਗਣਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ। ਜੇਕਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ

ਕਿਤਾਬਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਜਬ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਪੈਟਰਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਇਸ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਬਾਲ ਗਣਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਕੋਮਲ ਬੂਟਾ ਅਲੋਪ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਧੋਖਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸਿਰਫ ਵਿਅਰਥ ਸ਼ਬਦ ਬਣ ਜਾਵੇਗੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ, ਮੈਂ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਇਕੱਲਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਰਿਕਾਰਡ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

535

ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਭਾਰਗਵ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਚੀਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ ਆਦਿ। (ਦੁਆ, ਜੇ.)

ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ, ਕਈ ਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ ਵੀ। ਇਹ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਰਾਜ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵੀ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਅਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਿਕਾਰਡ ਰੂਮਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾ ਕੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਮੇਤ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ। ਵਾਜਬ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਰਵੱਈਆ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਡੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਜੋਂ ਸਾਡੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਜੀਵਨ ਢੰਗ 'ਤੇ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ 27 ਫਰਵਰੀ, 1958 ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਸੇਲ ਟੈਕਸ ਰੈਫਰੈਂਸ (ਨੰਬਰ 2-ਡੀ ਆਫ 1958) ਵੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਵਿਕ੍ਰੇਤਾ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਆਬਕਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਛੋਟ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 40 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਰੀ-ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ? ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਦਾ ਜਵਾਬ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਾਡਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵੇਂ ਸਾਲ 1958 ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਉਣ ਵਿੱਚ 8 ਸਾਲ ਲੱਗ ਗਏ ਹਨ। ਟੈਕਸਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇ ਆਖਰਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇ ਆਖਰਕਾਰ ਜਾਇਜ਼ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੋਵਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਇਹ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਨਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੋੜ,

536

ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

(1967)1

ਨਿੱਜੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਆਮ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤਰੱਕੀ ਕੁਸ਼ਲ ਸਿਵਲ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ; ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੈਮ ਮਾਲੀਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟੈਕਸ ਦਾਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿਵਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੇ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਅਨੁਭਵ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵੱਲ ਉਚਿਤ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਪਹਿਲ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਆਰ.ਪੀ. ਖੋਸਲਾ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ,

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਦੁਆਰਾ: ਅਮਨਦੀਪ ਸੂਦ